

TRIBUNAL INDUSTRIJALI

Deċiżjoni Numru 2418

Każ numru 2931/JHP

Fil-kwistjoni tax-xogħol

bejn

Dennis Francalanza
(ID 884354M)

u

HSBC Bank (Malta) plc

dwar tkeċċija mill-impjeg allegata li hi
ingusta.

Chairman: James Henry Pearsall

Illum l-Erbgha 18 ta' Novembru 2015

1. Ir-referenza tal-każ:

Dan il-każ għe riferut lit-Tribunal Industrijali permezz ta' dikjarazzjoni ipprezentata minn Dennis Francalanza, fir-Registru tal-Qorti Superjuri nhar il-23 ta' Gunju 2011, fejn sostna li t-terminazzjoni tal-impjeg tiegħu ma kinitx għal raġuni valida skont l-ATT tal-2003 dwar l-Impjegi u r-Relazzjonijiet Industrijali (Kap 452 tal-Liġijiet ta' Malta)

Min-naħa tal-HSBC Bank (Malta) plc, fir-risposta li għamel, sottomessa lit-Tribunal Industrijali fil-5 ta' Settembru 2011, jitlob lit-Tribunal biex jiddikjara li t-terminazzjoni tal-impjeg tar-rikorrent saret għal raġuni tajba u suffiċjenti skont il-liġi.

It-Tribunal ħa konjizzjoni tad-dikjarazzjonijiet tal-każ kif ipprezentati miż-żewġ partijiet, żamm sitt seduti, sema' x-xhieda mressqa miż-żewġ naħat, evalwa l-provi u d-dokumenti kollha kif esebiti, kif ukoll ħa inkonsiderazzjoni l-argumenti kif ipprezentati fit-trattazzjoni finali, permezz ta' noti ta' sottomissjonijiet, kif maqbul bejn iż-żewġ partijiet.

Ai Termini tal-Artikoli 78(1) tal-kap 452 irid jingħad li minħabba numru ta' seduti u differimenti twal li ntalbu u li kienu konċessi, ma kienx possibbli li l-każ jiġi deċiż fiż-żmien kif stabbilit u preskritt fl-istess Kap.

2. Ir-rappreżentanza:

2.1 Dennis Francalanza, li minn issa 'l quddiem ser jissejjaħ ir-rikorrent kien meġħjun mill-Avukati Alex Perici Calascione, James D'Agostino, Emm Mallia u Maria Cardona.

2.2 HSBC Bank (Malta) plc li minn issa 'l quddiem ser jissejjaħ il-bank intimat, kien irrappreżentat mill-Avukati Eric Mamo, PL Catherine Fenech u Matthew Brincat.

3. Il-fatti tal-każ fil-qosor:

Ir-rikorrent kien ilu impjegat mal-bank intimat għal aktar minn tletin sena. L-aħħar pożizzjoni li okkupa kienet dik ta' *Credit and Invoice Finance Manager* fil-perjodu ta' bejn l-2008 u l-2010.

Wara li saret investigazzjoni mill-awdituri interni tal-bank intimat, ġie sospiż immedjatament fit-18 t'Ottubru tal-2010. Ir-rikorrenti ġie imkeċċi mill-impjieg fil-ħmistax ta' Marzu tal-2011 wara konferma minn bord ta' appell, għal deċiżjoni ta' bord tad-dixxiplina mwaqqfa mill-istess bank intimat u skont proċedura referita fil-ftehim kollettiv tal-istess intimat.

4. Il-lista ta' xhieda:

4.1 Xhieda mressqa mir-rikorrent (Lista annessa mad-dikjarazzjoni tal-fatti)

4.2 Xhieda mressqa mill-intimat (Lista annessa mal-istqarrija)

5. Il-lista ta' dokumenti:

Ġew ippreżentati numru ta' dokumenti kemm mir-rikorrenti kif ukoll mill-bank intimat.

5.1 Ġabra fil-qosor tax-xhieda:

6 Xhieda

6.1 Gordon Scicluna : Fix-xhieda tiegħu jirreferi għall-prinċipju tas-sistema IF " _____ *irid ikun hemm Underlying sales* _____ " (Rif Sed 19-10-2011 Paġ 5).

6.2 Joseph Sammut: Fix-xhieda tiegħu jirreferi għar-risposti li kienu ngħataw mir-rikorrenti waqt l-interview qabel il-bord tad-dixxiplina. " _____ *stajt għaġġilt* _____ "; " _____ *jekk trid staqsi lilhom x'kien qed igerfxu* "; (Rif Sed 2-11-2011 Paġ 19)

6.3 Ray Briffa: Fix-xhieda tiegħu jagħmel riferenza għal użu tad-*due diligence* mir-rikorrenti " _____ *ismijiet oħrajn sibna, sibna ismijiet oħrajn li kien isir due diligence kif suppost, però f'dawn partikolari due diligence was lacking* ". (Rif Sed 18-04-2012 Paġ 15).

6.4 Dennis Francalanza: Fix-xhieda tiegħu jagħti spejgazzjoni ddettaljata ta' kif taħdem l-*Invoice Finance* u *checks and balances* tas-sistema (*Credit Controllers*) u l-*IT system control* ikkomunikata dirett maċ-ċentru f'Worthing l-Ingilterra. (Rif Sed 4-07-2012).

Isemmi l-użu tal-*post dated cheques* "*Mela nibdew , scope and definitions 2.2 ' _____ covers the processing of post-dated cheques _____*" (Rif Sed 3-10-2012 Paġ 25)

Jispjega u jikkonferma dak li li għamel meta approva l-limiti ta' 100,000 euro u spjega x'ma qalx l-ispettur li kien iċċekkjah. Ir-rikorrenti jgħid u jirreferi għall-affidavit tiegħu "*_____ma jistax ikun li l-Head Office ma kinux jafu x'inhu għaddej* (Rif Sed 23-01-2013 Paġ 25)

Ir-rikorrenti jkompli bix-xhieda tiegħu "*_____illi l-fatti ta'-awdituri huma ħżiena, m'hemmx net asset deficit iżda net asset value*" (Rif Sed 30-01-2013 paġ 4)

6.5 Ryan Schembri : Fix-xhieda tiegħu jispjega "*_____anke mas-superjuri ta' qabel, ħafna mill-affarijiet li konna ftehmna kienu qabel ma kienu involuti Dennis u Ray*".

Ix-xhud spjega l-proċess tas-sistema tal-IF u li wara li kellmuh l-awdituri waqaf mill-użu tas-sistema u ħallas dak kollu pendenti li kellu mal-HSBC.

6.6 Dok DF 8 (12-11-2010): "*_____In the case of DF serious suspicions arise of collusion with an outside party, however it must be made very clear that RB allowed DF to create the environment whereby this collusion potentially existed_____*". (Rif Paġ 2).

6.7 Dok DF 3 (12-11-2010): "*_____The inability of the IF system to report such debt settlement(since the Bank itself decided to suspend such system reports as per finding of head of Audit*" (memo dated 12-11-2010)

7. Is-sinteżi tat-trattazzjoni tal-każ:

L-Avv Dr. Maria Cardona, f'isem ir-rikorrent: Fit-trattazzjoni tagħha tat rendikont ta' kif ir-rikorrenti avvanza fil-karriera tiegħu sakemm gie appuntat bi trasferiment għall-manijer IF, dan wara karriera twila mal-bank intimat. Hi spjegat l-esperjenzi li kien akkumula mad-diversi klijenti li kien ilu jaf tul il-karriera tiegħu. Spjegat ukoll it-teknikalitajiet tas-sistema IF u kif kienet titħaddem fejn ikkonfermat li s-sistema kienet tipprovdi ċċekkjar kontinwu tal-operazzjonijiet diversi tas-sistema. Hi spjegat li l-limiti tal-finanzjar kienu varjaw u kienu responsabbli għalihom manijers skont il-livell tal-grad li kellhom, kif ukoll tat spjegazzjoni ta' kif kienet tiffunzjona s-sistema tat-tranzazzjonijiet mill-klijenti li kienu jużaw din il-facilità bankarja u li r-responsabbilitajiet differenti tas-sistema kienu jaqgħu taħt persuni differenti.

L-Avv Dr. Cardona rreferit għall-akkuża ta' *breach of procedures* fejn semmiet il-każ tal-*post-dated cheques*, u filwaqt li għamlet referenza li din il-proċedura kienet tintuża qabel li r-rikorrenti kienu jokkupa l-pożizzjoni ta' manijer IF, hi tgħid ukoll, "*_____għalkemm ma tiġġustifikax il-fatt illi forsi kien hemm postdated cheques, _____*", issostni li dawn kienu qed jintużaw sabiex "*_____jagħmlu tajjeb għall-*

fattura ta' Ġunju _____ għaliex il-buyer ma ħallasx fiż-żmien li kellu jħallas _____". Rif (sed08-05-2013).

L-Avukat Dr. Matthew Brincat, f'isem il-bank intimat spjega u rrefera għall-eventwalitajiet li għaddew minn meta sar l-awditjar intern li wassal għall-passi dixxiplinarji li ittiefdu kemm fuq ir-rikorrenti kif ukoll fuq maniger ta' grad ogħla, li kien responsabbli tas-sistema tal-IF. Huwa spjega li kemm il-bord tad-dixxiplina kif ukoll tal-appell kienu kostitwiti skont proċeduri mwaqfa bi ftehim kolletiv.

L-Avv.Brincat spjega x'kienu t-tliet raġunijiet li ħolqu il-baži tad-deċiżjoni tat-tkeċċija tar-rikorrenti, li jikkontrastaw mal-esperjenza vasta li kellu l-istess rikorrenti li kien responsabbli li ma jħallix ċertu maniggi iseħħu għax isostni li "*_____ l-aqas prinċipjant ma kien iħalli għaddejjin*".

L-Avv. Brincat jispjega "*il-fatt manifest li joħroġ hu, _____mexa b'mod irresponsabbli u dan l-aġir poġġa l-pożizzjoni tal-bank intimat esposta għar-riskju billi l-Bank kien qed jislef a baži ta' krediti li fil-fatt setgħu kienu fittizji;_____*".

Hu kompli "*_____ għalhekk ir-raġunar tar-rikorrenti Francalanza li l-aqwa li djun jiġu mħallsa ma jreġġix; għaliex jekk għal argument Cassar & Schembri jkunu 'in default', il-Bank ma jsib ebda ħajt tal-kenn minn klijenti fuq negozju fażull u l-bank intimat ibati t-telf kollu bla ebda sigurta' tad-debituri fuq l-invoices li support jithallsu indipendentiment mill-fortuna ta' Cassar & Schembri*".

L-Avv. Brincat issokta billi qal, "*Il-Bord tad-dixxiplina keċċa lir-rikorrenti għaliex ċertu ommisjionijiet kienu ta' tali portata li qiegħed lill-bank f'pożizzjoni ta' riskju inaċċettabbli u kienu tant frekwenti u limitati għal dan il-klijent biss_____.*"

L-Avv Brincat ikompli isostni li "*Wieħed ma jridx jinsa li r-rikorrenti Francalanza kellu pożizzjoni manigerjali, u anke esperjenza estensiva f'credit assessment, u allura ċertu obbligi ma setax u ma jistax jiċċhadhom u jitfa' l-kolpa kollha fuq is-sur Brockdorff jew fuq dipartimenti oħra tal-bank intimat talli mxew fuq rakkomandazzjonijiet tiegħu stess_____*". Rif (noti finali 15-03-2013)

Fl-aħħarnett l-Avv. Brincat għamel referenza wkoll għall-kwistjoni tal-gwidi linja tas-sistema tal-IF fejn ingħatat xhieda li r-rikorrent kellu aċċess għal dawn il-linji gwida.

6 Il-kunsiderazzjonijiet tat-Tribunal:

It-Tribunal Industrijali waqtli kien qiegħed jittratta dan il-każ ħa dawn il-kunsiderazzjonijiet.

Is-sistema li fiha kien jaqdi d-doveri tiegħu r-rikorrenti, kien jisimha **Credit Invoice Finance** li t-tliet prinċipji tagħha kienu dawn segwenti:

- (a) Finanzjament lill-klijent li għandu negozju mal-klijenti tiegħu.
- (b) Immaniġjar tal-kreditu iġifieri segwiment tal-ħlasijiet.

(c) Protezzjoni tal-fatturi ta' negozju miftiehem.

L-importanti fit-tmexxija tas-sistema kien li jrid ikun hemm dejjem “**Underlying trade**” (Rif xhieda **Gordon Scicluna**) għaddejja l-hin kollu, iġifieri meta fattura (*invoice*) tkun iffakterjata, u jiġi avvanzat 85%; 75% jew 60% mill-finanzjament mitlub, wieħed irid ikun ċert li għaddej negozju finanzjarju, u li s-servizz jingħata (li sejjer għand debitur partikolari) _____ jgħidulu *due diligence* fuq id-*debtor's book*.

Din il-faċiltà tal-*Invoice Finance* li kienet relattivament ġdida għal Malta u li taħdem fuq element ta' fiduċja b'relazżjoni vera bejn il-bank u l-klijent (u l-klijenti tal-klijent) _____ **għaliex in-negozju li jagħti lok għall-kreditu jrid ikun wieħed reali**. Dan kien prinċipju fundamentali tas-sistema.

Ir-rikorrent kien ilu fl-impjeg mal-bank intimat għal aktar minn tletin sena f'karigi b'responsabilitajiet ta' manijer. Wara diversi karigi fil-*management*, hu ġie mpogġi fil-kariga ġdida ta' manijer IF, sakemm ġie tterminat l-impjeg tiegħu. Ir-rikorrenti kien ingħata perjodu qasir ta' taħriġ li kien ferm anqas minn dak li kienu ngħataw lill-kollegi oħra li okkupaw dan il-post.

Id-definizzjoni ta' “**Manager**” hija sempliċi, li min qed jokkupa din il-pożizzjoni, l-“**Incumbent**” irid jieħu deċiżjonijiet hu sabiex jiggerantixxi li l-affarijiet isiru sew.

Il-kompitu tat-Tribunal Industrijali f'każ tali, fejn ir-rikorrent kellu kondotta nadifa kif ukoll rapport pożittiv dwar il-qadi ta' dmirijietu mal-bank intimat kien, li fost affarijiet oħra jżen jekk l-allegat nuqqas tiegħu jammontax għal tkeċċija

It-Tribunal Industrijali sabiex jiddetermina l-vera natura ta' din il-kwistjoni li wasslet għat-tkeċċija tar-rikorrent għamel dawn il-mistoqsijiet:

- (1) Din it-tkeċċija saret minħabba r-raġuni li r-rikorrent ma kienx qiegħed isegwi korrettament u b'asservitività l-proċeduri tal-Bank hekk kif mitlub u miktub, jew in-nuqqas ta' immanigjar serju u kif suppost? Jekk kemm-il darba kien hekk, ir-rikorrent ikkostruixxa prattiki predeterminati li waslu jew setgħu jwasslu għat-telfien mill-fondi tal-Bank?
- (2) In-nuqqas ta' immanigjar kien riżultat ta' konfidenza żejda li kellu bħala manijer b'esperjenza twila fix-xogħol bankarju, kif ukoll il-fiduċja li kien jemmen li kellha l-istess bank intimat fih?, seta' r-rikorrent ñass li dak li kien qiegħed jagħmel kien korrett, sabiex jikseb l-aqwa riżultati fix-xogħol tiegħu?
- (3) Ir-rikorrent, kien jagħmel dak kollu possibbli sabiex isostni s-sistema li kien imexxi u jara li ma jikkaġuna l-ebda telf jew danni finanzjarji irreparabbli lil bank intimat?

Skont ix-xhieda, kemm tar-rikorrent kif ukoll ta' wieħed mill-klijenti primarji tas-sistema tal-IF, ġie sostnut li il-bank intimat għamlet qliegħ sostanzjali permezz tat-tħaddim ta' din is-sistema.

It-Tribunal Industrijali nnota mix-xhieda taż-żewġ partijiet li r-rikorrenti flimkien mat-tim tiegħu kien jaħdem f'ambjent totalment ikkontrollat fejn kien jidher ferm diffiċli li wieħed jgħaddilu minn moħħu li jazzarda jirriskja li jagħmel xi tbaġħbis, għax kien ben ċert li s-sistema kienet attrezzata tali li jew kienet tipprekludih milli japprova ċerti finanzjamenti jew aktar minn hekk kien ikun indikat li r-rikorrenti kien qiegħed ibagħbas fis-sistema ma' sensiela ta' proċessi li kienu amministrati separatament u distintivament mill-kollegi tiegħu. Dawn kollha kienu jaħdmu fl-istess sistema unika *Investment Finance*.

Din is-sistema kienet ikkomunikata maċ-ċentru tal-bank f'Worthing ġewwa l-Ingilterra b'aċċess kontinwu ta' manijers fi grad ogħla minn tar-rikorrenti u li suppost kellhom isegwu x'kien qiegħed isir f'kwalunkwe ħin. Għalhekk it-Tribunal ma setax ma jirimarkax għaliex is-sistema giet imwaqqfa mingħajr mar-rikorrenti ġie infurmat. Dan il-pass iqajjem dubbji serji rigward ta' min kienet ir-responsabbiltà aħħarija tal-immanigġjar serju tas-sistema, li suppost kienet tipprojbixxi teknikament lil min jamministra, milli jipprova ma josservax il-proċeduri.

It-Tribunal filwaqt li jinnota x-xhieda tar-rikorrent, li s-sistema kienet giet imwaqqfa, fl-istess ħin, hu ma kkonfermax meta is-sistema giet inwaqqfa u jekk kienx informa b'dan lil min huwa responsabbli, sabiex b'hekk kien ikun kopert minn kull riskju negattiv li seta' jiġi attribbwit lilu. Meta m'għarrafx lill-kap tiegħu, is-sur R. Brockdorff, ir-rikorrent tgħabba b'riskju 'l fuq mir-responsabbiltà tiegħu, dak li qatt ma kellu jagħmel meta l-assi ma kinux tiegħu, tali riskju seta' jirrizulta f'danni kumulattivi matul il-perjodu li r-rikorrent kien manijer IF. Meta dan ir-riskju ma tnaqqasx, permezz ta' interventi effettivi f'waqthom li r-rikorrent kellu jagħmel, il-bank intimat seta' soffra danni kbar u serji.

Ir-rikorrent kellu għad-dispożizzjoni tiegħu l-mezzi effikaċi u effettivi, kif ukoll esperjenza twila fix-xogħol tiegħu, li permezz ta' hekk kellu jagħraf jimxi mal-proċeduri kif stabbiliti, u ma jħalli l-ebda riskju li s-sistema ma taħdimx kif suppost.

Ir-rikorrent kkonferma hu stess għal aktar minn darba, l-akkuza li saritlu mil-bank intimat li ma osservax u ma segwix il-proċeduri bankarji skrupulożament u kif suppost u l-anqas minn naħa tiegħu ma kellu xhieda sabiex jikkollaboraw kif kienu jsiru s-segwenti proċeduri tas-sistema tal-IF, jew li dawn kemm-il darba kienu difettużi.

Ir-rikorrent jsostni li hu kien jeżercita r-responsabbiltà tiegħu, meta kien jaċċerta ruħu li l-ħlasijiet pendenti kienu jithallsu b'kull mezz għalih disponibbli anke jekk ma jkunux fil-linja tal-proċeduri mitluba mis-sistema tal-IF. (i.e pagamenti mill-klijent flok mill-klijent tal-klijent; użu ta' *post-dated cheques* eċċ). Dan il-proċess, li kien ripetut, qajjem bosta mistoqsijiet għaliex il-ħlasijiet ma kinux isiru kif mitlub strettament mir-regolamenti, dirett lill-Bank mill-klijent tal-klijent, iżda mill-klijent innifsu.

L-argument li l-Bank dejjem tħallas u għamel qligħ mingħand il-klijent, ma kienx l-oġġettiv primarju tas-sistema li kien joffri l-Bank għax il-prinċipju bażilari kien dak li jissejjaħ, "**underlying trade**," għalhekk fl-istess ħin ir-rikorrenti kien responsabbli li jara li jiproteġi lill-bank minn kull probabbiltà ta' riskju kontrih. Is-supervizjoni tal-ħlasijiet u l-qligħ kif riferuti mir-rikorrenti ma kinux ir-responsabbiltà primarja tiegħu, iżda kellhom ikunu aktar is-supervizjoni tar-regolamenti u tal-proċeduri bankarji sabiex ma jingħatax lok għall-

abbuż, mhux neċessarjament ta' tbaġġbis jew frodi li kien jirriżulta f'diżonestà, iżda lok għall-użu tażin mill-finanzjament ikkreditat lill-klijent, li kien kontra produttiv għas-sistema kif suppost offruta mill-Bank.

It-Tribunal ikkonferma li ir-rikorrenti kien għe mgħoddi bord ta' dixxiplina kif ukoll bord ta' appell mid-deċiżjoni, li fihom kien instab ħati. Dan dejjem sar skont il-proċeduri stabbiliti fil-ftehim kollettiv tal-bank intimat, fejn ir-rikorrent ingħata l-possibbiltà kollha sabiex ikollu smiġħ xieraq. (Dokumenti ppreżentati fil-proċess). It-Tribunal ħa wkoll konsiderazzjoni ta' dokumentazzjoni ppreżentata mir-rikorrent, li fiha ingħata rendikont ta' kif mexa l-proċess tad-dixxiplina.

Id-deċiżjoni:

It-Tribunal Industrijali wara li sema' x-xhieda tal-partijiet, qara s-sottomissjonijiet, evalwa x-xhieda u d-dokumenti kollha, kif ukoll ħa inkunsiderazzjoni tat-trattazzjoni tal-partijiet, jagħraf li fil-waqt li r-rikorrent huwa ħati ta' nuqqasijiet, ma jarax li kellu jingħata l-piena massima u cioe' li jitkeċċa mill-impjeg. Dan għall-fatt li r-rikorrent ma kienx l-instigatur ta' dawn in-nuqqasijiet iżda kien partecipi ma' diversi persuni oħra inkluz superjur tiegħu, li bħalu kienu responsabbli li jaraw li s-sistema ma kienx qed tiġi mħaddma kif suppost.

It-Tribunal jifhem u jaċċetta ċirkostanzi gravi fejn l-*employer* ikun ġustifikat li jtemm l-impjeg ta' ħaddiem, però ċertament li f'din l-okkażjoni dan ma kienx il-każ.

Fuq il-bażi tal-prinċipju tal-proporzjonalità fejn kull kastig mogħti għandu jkun f'bilanċ mal-offiża, u tal-fatt li terminazzjoni tal-impjeg fil-kuntest ta' relazzjonijiet industrijali hija meqjusa bħala l-piena kapitali, dan it-Tribunal iħoss li l-kastig mogħti f'dan il-każ partikolari u cjoe t-temm tal-impjeg, kien wieħed aħrax wisq, u dan meta ma għewx kkunsiderati pjeni oħra bħal per eżempju sospensjoni mix-xogħol mingħajr ħlas u jew 'demotion'.

F'ambitu ta' dan kollu, it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi li t-tkeċċija mill-impjeg ma kienx waħda ġusta.

Tenut kont ta' dan il-bank intimat għandhu jħallas kumpens lir-rikorrent fl-ammont ta' sitt elef euro €6,000, liema ammont għandu jithallas mill-intimat fi żmien ħmistax-il ġurnata mid-data ta' din id-deċiżjoni.

Għall-finijiet ta' Avviż Legali 48 tal 1986, dan it-Tribunal jistabbilixxi d-drittijiet ta' min assista l-partijiet fl-ammont ta' 93 euro u 17-il ċenteżmu.

B'hekk tintemm din il-kwistjoni tax-xogħol.

(iffirmat)

James Pearsall

Chairman